

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztő és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-u. 7. szám. — Telefon 412. szám
Hirdetés ár az a b á s szerint vétetnek fel.

I. évfolyam.

16. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 koronáig
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Szerda, december 11.

A béke reménye.

Akik a békét óhajtják és ki ne óhajtáná: azoknak három, az európai békét szolgáló jó dologgal szolgálhatunk. Az első a hármasszövetség megújítása. Ez még csak a jövő év júniusában járt volna le, de már most megújították továbbéltetését és ami fő: a szövetségi államok a megújítást nyomban publikálták is. A publikálásnak pedig az a nagy jelentősége van, hogy a háborus szándékkal operáló Oroszországnak megmutassa azt a kösziklét, amibe okvetlenül beleüti a fejét, ha megindulna az osztrák-magyar határok felé. Oroszország tehát hiába vont össze tizenhatszáz hadtestet, közel egy millió katonáta határainakra: a hármasszövetség megújítása és publikálása éppen úgy le fogja szerelni, amint tökéletesen hasonló körülmények között le szerelte 1888-ban. Ekkor — az akkor még csak titokban fennálló hármasszövetség létezését Bismarck publikálta és mutatta meg a hármasszövetség fogaféhéret a támadni készülő muszkának. Az orosz medve erre nyomban visszahúzódott barlangjába s akárki meglássa: most is így lesz.

A hármasszövetség itt Európa szíve közepén már harmincz év óta ózri Európa békéjét s megújításával továbbéltetést fogja őrizni. Azok az elmentétek, amik Ausztria-Magyarország és Olaszország között az elmúlt években fölszínre vetődtek: most elsimultak. Olaszországnak éppen elég volt a tripoliszi háború s tíz esztendeig alig gondolhat másra, mint hogy ezt a baját kiheverje s Tripoliszt úgy katonailag mint gazdaságilag végképpen pacifikálja. Ezenkívül Albánia függetlenségét éppen úgy akarja, mint a mi ketős monarchiánk, tehát tíz esztendőre szent lett a béke s így tíz esztendőre béke lesz Európában is.

A második béke-ok a londoni nagykövetségi konferencia. Mikor már a vitás európai kérdések európai konferencia elé kerülnek: akkor már nem kell félni a háborútól. A konferenciákon — példák

rá a párisi, londoni és berlini híres konferenciák, még soha össze nem vettek a hatalmak s most se fognak összeveszni Ott mindenki tisztán látja, hogy kivel áll szemben, mérlegelheti a saját erejét a többivel szemben, de mérlegelheti azt is, hogy miért érdemes, miért nem háborút indítani. Addig henczegethet Szerbia, mint a polturás malacz a garasos kötélben, de a konferencián már nem lehet szájhóskodni, mert ott azt találják mondani Szerbiának, illetve Oroszországnak, amit Bismarck mondott a berlini kongresszuson a töröknek: Itt nem Törökország, hanem az európai béke érdekeit védelmezzük.

A harmadik béke-ok, hogy a hadban álló felek megkötve a fegyverszünetet, most a béke végleges megkötésére szintén Londonban jönnek össze s a keleti kérdésből megint megoldanak egy darabot, amire aztán a nagykövetségi konferencia majd ráadja az áldást. Egyszóval szíjják a békepipákat, ne féljünk hát a háborútól.

Mik is vagyunk?

Egy kis önmegismerés.

A pénznek egyébként sem volt soha bővében ez az ország, amelyben ezerszámra vannak emberek, akik tartósan csodálkoznak, kérdéseket intézve önmagukhoz, hogy voltaképpen miből is élnek meg ők? Rendes körülmények között — pedig ez is meseszámba megy mink — már gazdasági jólétről kezdtek nagy optimisták gondolkozni, sőt ha az a bizonyos angol valóban letelepedett már honunk határai között, híres naplójába különös följegyzéseket rovogathat.

Szegény, szerencsétlen ország ez, mondaná, ősi nyomorának sehogyse akar vége szakadni. Emlékeznek még rá bizonyos kedves olvasóink a történelemből, hogy minden időben

hiányzott valamije, amit a szorosán vett háztartási kellékekhez soroz a kulturméret. A magyar is nyeregben volt kénytelen puhítani a lust, híjján a megfelelő konyhaeszközöknek s itt szerzett szokásaitól a mai napig sem tért el. A lovagolási szenvedélye ugyanis megmaradt, azonban amint a lovakat kiszorítja divatból a gép, a magyar pedig a kávéház maszív székein puhítja a hitelezőit, mialatt közjogi kérdéseken lovagol. Jellemző a versenyfutásokra, hogy lovas nemzet soha ennyi bizonytalansággal nem ült nyeregben, amit talán ősi elkeseredettségének lehet tulajdonítani. A népszegény, ipara nincs, azonban egyedei mégire hat ótanulmányokkal látnak hozzá a legújabb módszerek kitalálásához. Mindezt a társas érintkezés egy megkapó formájában végzik, a kávéházban, ahol találkoznak a különféle fajok, rendek, kasztok és sikkasztók.

Van e honban olyan kávéház is, amelynek falairól ezredéves fegyverek összesége tekintet alá mint ércnél maradandóbb gyűjtemény. És itt látod a magyart tanácskozni a honnak különféle formájú megmentésén. Itt beszél meg a politikusok, hogy az alkotmánybiztosítékok szempontjából mely kijelentéssel illik a kordon elé vonulni, itt beszél a nemzet «kiválóságait» a keresztnevükön, az iparos ide jön, nyilván bevárni a megrendeléseket és segítségét följárni, hogy az önálló vánterületet fölláttani készülnek, sőt szavahihető krónikások szerint nem csupán az anyakönyvvezető teszi át hivatalos helyiségét a kávéházba, hanem a szülésorvos is a mádmammal, a nenyjében a hölgyek, mint már akcióban levő, vagy arra készülő élettársai a férfiaknak, szívós hűséggel el nem hagynák őket az élet semmiféle alakulatában. És ez a forgatag föl található az ország minden részén, az adószedő itt nagy börtöskát visel a derekán, neki fizet mindenki és nemzeti nagyozással úgy hívják őt, hogy főúr. Néhol a főpincér nevet is kedvelik, jóllehet a pincébe nem jár ez a közéleti előkelőség.

Sikerül megszereznünk a kiváló angol följegyzéseinek a végét is, amely szelíd melan-kóliával és tünődő ohangon csap át a csodálkozásba. A nép — ugymond — állítólag dolgozik is. Azért mondom, hogy állítólag, mert kétségtelen bizonyítékot nem sikerült erről szereznem. Minden eshetőségre elkészül, azt hiszem, azért ül a kávéházak kirakatában, hogy nyomban megfogja a gazdasági jólétet, mielőtt az utcára tévedne. Ezt kedves nemzeti hitrege szavával sültgalambnak hívják a magyarok, míg egy másik ilyen népmeséjük a forró gesztenyéről szól rövid elmés sorokban. Ez

Névjegyek

gyorsan és jutányos árban készülnek
Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

utóbbi eledel előteremtésével sokan foglalkoznak, de ők szerények és elbujnak a napvilág elől, többnyire gyárakba, bányákba, rosszul világított irodák mélyébe.

Fekete madár.

Karácsony havának sötét gondoljai.

Más, rendes esztendőben így karácsony hónapjában fehér gondok raja röpköd a levegőben, ezer, meg ezer, sőt millió, meg millió apró madárka, fehér a tolla, piros a csőre ragyogó a szemcskéje, a téli verőfény melege kap tőle. Ezek a kedves gondok, a karácsonyi gondok fehér madárkái, a töprengés, amit a lelkünkre hullatnak, nem nyomasztóbb, mint egy aranyos kis pihé sulya. Mivel örvendeztessük meg azokat, akiket szeretünk, hogyan találjuk el a szívük vagyát, mi az, amivel legjobban fölgyujthatjuk boldog tekintetüket, mit hozzon a Jézuska?... Kedves gondok, kis fehér madárkák, hol **vagytok?** **Máskor ilyenkor egyéb** ről se hallott, egyébről se beszélt, **egyébben** se törte fejét az ember. Most...

Most egy rejtetes nagy fekete madár szárnyának árnyéka borul a művelt világra, vér-csöppek hullanak a tolláról és olyan homályt, olyan ködöt önt a levegőbe, hogy azok az apró fehér madárkák moccani is alig mernek. Komor szó hessegeti őket:

— Maradjatok nyugton! Most más gondja van a világnak!

Ez az irdatlan, félelmetes nagy fekete ma-

dár a háboru. A legnagyobb, a legizgatóbb jelensége a világnak, amióta emberek élnek és akármit mondanak az örökkébe utópistái, az is marad minden jel szerint, amíg emberek élnek. Hiszen filozófáltak már róla nagyon sokat, bölcs emberek egész serege egész életét neki szenteli, hogy borzalmaít megvilágítván, ellene apostoli munkát tolytasson. De vesztett-e valamit ereje, izgalma, a lelkeket lekötő és az idegeket mámorba ejtő érdekessége? Nem ott van-e ma is minden izgalom, ahol az agyuk dörögnek és a patakokban omlott embervér gőze párolog a levegőben? És kérdjük, kisebb lett a háboru ereje a kikerülhetlenségben, mikor ime most is nap-nap után nemcsak látunk, de az emberi béketűrés elképzelhető legvégső határáig szenvednünk is kell hővérű, hetyke és a saját fantáziájuktól megmámorosodott népeknek packázásait és durva kihívásait? Hol az a széplelkű és szépszavú apostol, aki a bölcsessége mezével ezeket az embereket megjuhászítani és a békét ezektől ezek ellen kard, puska és égyu nélkül megoltalmazni tudná?

Ezért nagy és sötét a fekete madár szárnyának árnyéka, vesse bár a lelkekre a háboru, a gyász, vagy ennek keserű aggodalma vagy ingerültsége. Gondot ritkén óhajt vagy reklamál az ember és mi most mégis ezt várjuk meg, óhajtjuk: karácsony hónapjának kedves, kis fehér gondoljait...

Nyomatvány

Az „UJ DEBRECZEN“ előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatvány szűkségüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. **Telefon: 412.**

A honvágy.

— Az «Uj Debreczen» tárcája. —

Tehénpásztorra volt szükségem, tehát a cselédközvetítőhöz fordultam, aki egy napon azután kis gyermeket hozott, szelidet, hallgatólagot.

— Olyan, mint valami bájós virág, vagy megint az őzike, mi hasznát fogom venni.

— Oh, — kiáltott a cselédközvetítő, — ez a csőppség már sok mindent megért. Megállja a helyét ott, ahova rendelik.

Ez a magasztalos nem lelkesített, mégis főfogadtam a gyermeket, aki annyira felkel-tette érdeklődésemet, hogy nem küldtem kiűs munkára, de magam mellett tartottam, akárcsak valami bájós nippet, kis kutyát, vagy cuscuskát, pusztán azért, hogy gyönyörködjem benne. Teheteti, amit akart, de oly szerény volt, hogy alig volt akarata. Jért-kelt a házában, jéréasa nesztelen, halk szava volt, nézésében pedig alázatosság és rajongás.

A neve Taton volt. (Azaz: gyikocska. Nem tudta, honnan, kitől kapta e nevet, csak azt tudta, hogy Tatonnak hívják. Hogy honnan, merről jött, azt sem tudta. Homályosan, nagyon homályosan emlékezett arra, mikor még kicsike volt, kezénél fogva vezették, és a házak, melyekben laktak, az ő leírása után vagy börtönök vagy szegény házak lehettek. Mindenesetre nagyon szomorú otthon. Emlékezett arra is, hogy ezekben a házakban sok volt a beteg gyerek és nagyon sok kicsi koporsót hoztak-vittek minduntalan.

Tatonl eginkább a koporsókra emlékezett. Aztán fehér égyacsokkra, melyben fehérarcú beteg kisgyerekek feküdtek, mignem egy-egy éjszaka felszálltak a zégbe. Akkor megteltek a koporsók. De másnap már az égy sem volt bres, új gyerekek foglalta el, sovány, sápadt, be-

teg. És egyre többet kereszti sötétlet a temetőben, a hova a kicsi koporsókat vitték.

A fehér agyak között fekete alakok jártak-keltek: az épolónők, kik örökké imádkoztak a kis gyermekekért.

Mire nagyobbacska lett, elhelyezték jószívű családotknál, kik durva munkát végeztek vele, amit gyenge karja nem bírt. Akkor megverték. Koplaltatták. És más házába vitték, ahol megint csak úgy bántak vele. Mert ennek úgy kellett lennie, volt a gyengédlelkű gyermek magyarzata.

Hónapok multak, végre egy év is elmúlt, amióta nálam volt, mikor egyszerre csak bányakódni kezdett a gyermek és gyakran találtam sírva.

— Mi bajod, miért busulsz, miért sírsz?

— Mert nagyon szomorúnak kell lennem.

— De miért kell szomorúnak lenned?

— Nem tudom.

— Nem vagyunk hozzád jók, nem szeretsz bennünket?

— Jók vagytok és nagyon szeretem önöket, de a szülőföldemet még annál is jobban szeretem.

— Hiszen nem is tudod, hol van a szülőfölded. Magad mondtad, nem emlékszel rá, csak a csuf, nagy házakra.

— Mégis szeretnék oda visszamenni. És azért vagyok szomorú és ezért sírok mindig.

Másnap hozzám jött, megtogta kezem s így szólt: Ma éjjel szülőföldemről álmodtam. Ragyogó szép ország az, nagyon magas van a fénylő csillagok között, oda szeretnék menni.

— Hova?

— Napkelte irányába megyek, ameddig oda nem értem. Ahol a ragyogó ónap van, az az én szülőföldem.

Iparkodtam szórakoztatni, hogy gondolatait másra irányítsam. Ajándékokat vettem neki, színes szalagot, selymet. Hőféhér, rejlenszőrű ezüstkecskét, de semmi sem szerzett neki

Ultimátum

egy szép asszonyhoz.

A háborus nagy izgalomban
Magamra alig ismerek:
Asszonyom, itt a végső óra,
Amikor szólni merek.

Titkos szerelmem naptárából
Kiszedve minden dátumot,
Elküldöm végre nagyságodhoz
Az ulti-ultimátumot.

A helyzet képe elremitő
És kellően kihegyezett,
Mondjuk, hogy én vagyok Prohászka,
Akit ön szíven sebezett.

Sőt kegyed, asszonyom, Skutari,
Legalább így tapasztalom,
Kit hosszú, hosszú hetek óta
Ostromlok, ámde hasztalan.

Két karja, mely eltakar s ápol
Hogy köztük majd elbődülok,
Mi lehetne más, mint Drinápoly,
Amit bevenni nem tudok.

És harcban állunk réges régen,
Mint többrendbeli nációk,
Ha jön az este, lesem lesve,
Ah, a kapitulációt.

A gyanum egyre fokozódik,
Bár szívembe vág a mese,
Hogy nagyságodnak, jaj, nagy isten,
Van már egy szövetségese.

örömet. A selymekhez nem nyult, a kecskét pedig elvesztette az erdőben.

Szegényke egészen megváltozott. Fáradt volt, szelid szeme lézban égett, teste izzott, beteg lett, ágyba kellett fektetni.

Szívem összeszorult. Kétségbeestem. Mivel menthetném meg a kis gyermeket. Egyik éjszaka, mikor ágya mellett virrasztottam, megragadta kezemet s alig hallhatóan így szólt:

— Ön nagyon jó, hogy megengedte.

— Mit kicsikém? — kérdeztem részvétellel.

— Azt, hogy elmehecsék ismét. Látja, mégis odaérek. Két hónapja vándorolok már, de most erősen közeledem — szülőföldem felé. Nagyon jó ön Köszönöm.

Ugy látszott, mintha ettől kezdve gyögyulna. Tagjai ismét visszanyerték régi bájuikat, kecsességüket. Am az én szemem mégis meglátta az új életnek kialvó lángját.

Megsimogattam homlokát, elrendeztem takaróját, kezembe vettem gyenge, virágsziromhoz hasonló ökezetét és csitítani kezdtem:

— Hallgass Taton, nem szabad beszélned.

Aludjál, hogy megerősödjél.

De ő tovább beszélt. Halkan, suttogón, mint nyáréji szellő a színes virágok között.

— Nagyon szeretem önt, amiért megengedte. Ön olyan jó. Ugy féltem, hogy nem bocsát el magától. Aztán két hónap óta folyton vándorlok, elfáradtam már, s azt hittem, nem jutok oda. De tegnap éjjel már láttam szülőföldemet. Édes szép szülőföldemet. Tegnap messziről láttam... ma... egy-két perc még és... vagyok. Jaj de gyönyörű!

— Daton — kiáltottam — térj magadhoz édes gyermekem!

— Milyen gyönyörű ország. Csupa fény. Milyen jó lesz nekem ott. Csak egy perc még és... végre... ott vagyok!

Feje visszahanyatlott párnájára. Kis keze egy végsőt rándult kezemben, aztán megszűnté lni a föld egyik legbecesebb virága, az árva kis Taton.

S ez okon oly kegyetlen vélem
Heteken, hónapokon át,
Mikor hiába ragadnám meg
A tárgyalások fonálát.

Asszonyom, itt a végső óra,
Ne lovagoljunk dátumon,
Törje fejét ma este tizig
Ezen az ultimátumon.

A nagyhatalmi mőmor izgat,
Ettől duzzad a kebelem,
Vigyázzon, mert a hadisarcot
Egy-kettőre bezsebelem.

Azért hát vegye fontolóra
Az összes körülményeket,
A hosszú harcnak üdvös vége
Csak az édes béke lehet.

Békében fejlődik a nemzet
És gyarapodik a haza,
Tüzzön ki valami fehéret
És nem a háborus telemek,
De magának lesz igaza.

A harcok végén egyre megy már,
Hogy melyikönké a teher,
Mégfogja látni, hódítója
A lábai előtt hever.

Ellenben hogyha makacskodnék,
Ezért lesz minden, csak ezert,
Benyomulok a szandzsakokba
És nem állok jót semmiért.

Nem mondok önnek többé verset,
Sem epigramot, sem chiát,
De elfoglalom, bárha részben,
A tengerpartot, Adriát.

A Rossuth-nóta és a háboru.

Fogas probléma.

A mai posta hozta ezt a levelet:
Tisztelt Szerkesztő ur, tudjuk ugyebár, hogy
a közös hadseregben, sőt mondjuk egy, az egész
hadseregben rettentően tilos a Kossuth-nóta. Is-
merünk katonatiszteket, akiknek ez a nóta
a kardbojtjukba került s már olyan legendákat
is hallottunk, hogy egész század bajba került
a rebellis nóta miatt. Már most tegyük fel,
hogy csakugyan lenne háboru, amit bajos
volna elhinni. Tegyük fel, hogy ebbe a há-
boruba elmegy szépen mondjuk a debreczeni re-
giment. A csupa szinmagyar fiu.

Tegyük fel már most, hogy az alföldi ma-
gyar bakákat a tűzvonalba vezénylik s amikor
elhangzik a legfontosabb kommandó, egyszer
csak felcsendül a sorban a nóta: Ha még
egyszer azt üzeni, mindnyájunknak el kell
menni... Mert ez lélektanilag is, emberileg is
valahoggyé rthető. Az a magyar fiu ugy hal-
lotta otthon, hogy a nagyapja is a Kossuth-
nótával ment Piskiné, Szolnoknál, Branyiszkonál
a tűzbe. Meg aztán tagadhatatlan, hogy oda-
ha a lelkesebb és mellett a nóta mellett szo-
kás. És a nagy, a halálos pillanatban meg-
történik, hogy a bakák elfujják a Kossuth-
nótát és szétverik az ellenséget, hogy ar-
ról koldul. Azt kérdelem én s erre szeretnék

feleletet nyerni, t. Szerkesztő ur, mi történik
a kuruc bakákkal.

Érdekes probléma. Fogós és fogas kérdés.
ÉPrecedens, ami mindig jó arra, hogy a po-
kollból is előrangassuk, aligha akad. Szeret-
nénk meg kérdezeni valami nagyon lényes ran-
gu katonától, de a mai napok nem alkal-
masak arra, hogy ezt a kínos kérdést sze-
gezzük valamelyik ragyogó medélias mellnek.
Igaz, hogy más idők még alkalmatlanabbak.
Tehát tegyük fel...

Mi, a magunk részéről úgy véljük, hogy
egy Kossuth-nótás sturm vagy attack miatt
aligha lenne bántódásuk azoknak a magyar kato-
náknak. Elvégre a Prinz Eugen macs vagy
a Kossuth-nóta: minden mindegy a nagy hurra
pillanatában. A fő a győzelem. Valószínűleg
ez leheta hadvezetőség elfogása.

IRODALOM.

Jézus.*

(Voith György misztériuma.)

A karácsonyi könyvpiac irodalmi érdekese-
sége lesz egy debreczeni fiatal író, Voith
György «Jézus» misztériuma.

Elfogultság nélkül, a vidéki kritika mére-
teit meghaladva, írunk erről a meglepően ér-
tékes bibliai drámáról. A fiatal író stilsze-
rűen és a dramaturgiai korlátokat fölényesen
állépve, nem drámának nevezi a művét, ha-
nem misztériumnak.

A misztérium elnevezés egyébiránt iroda-
lomtörténeti alapon is födi a Voith György
«Jézus» drámáját. Egy fajta ez a középkori
keresztény drámáknak, amelyek a vallásos költé-
szet színszerű, irodalmi értékű megnyilatkozásai,
szemben a passiójátékokkal, amelyek dramati-
zált reprodukciói az evangéliumi történeteknek.

A «Jézus» azonban sokkal több, mint a
középkori misztériumok modern feldolgozása.
Ez a folyékony jambusokban pergő, klasszikus
drámák nyelvén simén gördülő misztérium egy
modern és nagy inteilektus szülötte, aki a Jé-
zus legendás alakjáról és csodákat reveláló éle-
téről a Renau «Jézus életé»-t követi, sőt min-
den utánérzés nélkül meg is közelíti.

Voith György költői elfogása Jézust mint
embertársai közül lelki tisztaságával és igazság-
szeretetével kíváló, tökéletes embert, de egy-
szersmint a földi érzéseknek, a baráti szere-
tetnek és asszonyszerelmeknek emberileg meg-
hódoló szeretőt állítja be a misztérium közép-
pontjába. Jézus szerinte finomult lelkű ábrán-
dozó, aki a zsidó nép szociális nyomorát az
egyenlőség, testvéries szeretet és lelki szabad-
ság hirdetésével és tanításával enyhíti, szóval
vér nélkül akar szociális torradalmat csinálni.
Csodákat nem követ el, csak a szeretet víga-
szával gyógyít és szerez lelki enyhülést. Ez
a modern beállítás teljesen új, legajább Renau
művén kívül más irodalmi munkában fel nem
található. Kis részletekben ugyan Rostand Ed-
mund «Samariai asszony» című drámájában is
jelentkezik, de ebben inkább csak a hit szug-
gesztív erejének győzelmét láthatjuk a samariai
asszony Jézus-hirdetésében. Szóval Jézus em-
beri megjelenítése drámai eselekvény keretében
a Voith György eredeti és önálló kitalálása és

* Voith György „Jézusának“ második kiadása most
van a sajtó alatt. ez alkalomból mutatjuk be a debre-
czeni közönségnek Gara Akos kritikájával.

Váradai Antal «Iskarióth» című Jézus-drámájá-
hoz képest nagy és irodalmi eseményt képező
fejlődést mutat, émbár ebben a felig sikerült,
felig erőtetett koncepcióju, de mindenesetre hi-
bás hangu magyar drámában némi hasonlóságot
láthatunk Judás Iskarióthnak, mint Jézus fegy-
verrel reformálni akaró riválisának és elbukta-
tójának a beállításában.

Jézus igaz emberi felfogásának a jellem-
zéseül Voith misztériumából csak a Heródes
folytatott párbeszédét hozzuk fel. Heródes fel-
szólítja Jézust, hogy mutasson neki csodát.

Jézus: Csodát? Csak nézz körül uralkodó
s legott láthatsz sokat — de én
tőlem ne várj, se Jehovától!

Heródes: Csodálkozom, hogy így beszélsz velem
péig tanubizonyoságot tehetnél
igazságodról.

Jézus: (Büszkén): Én, tetrarcha, azt hiszem,
hogy az Igazság nem szorul csodára!

Sokkal érdekesebb és eredetibb Jézusnak
Jánoshoz való baráti viszonya, amely merész
rész és mégis díszkret beállítás két férfi meg-
finomodott lelki szerelmének, patológiai megte-
vedés és alacsony gondolatok kizárásával. Ép-
pen ilyen artisztikus és modern a Jézus asz-
zonyszerelme, Rachel, akít Jézus magasabb hi-
vatásáért hűtlenül elhagy.

Rachel: Eredj! Szegyenlem, — oly gyarló va-
lék, hogy
szerettelek; téged, a népvézért,
téged, holondok nagy kiállyát:
a Messiást, vagy mit tudom —

Jézus: Szegény, szegény leány. Szerelmesem,
valamikor megértettél te engemet —

Rachel: Valamikor, régen! Te mondd ezt?
A hűtlenségem adott talán okot,
hogy így tégy én velem?!

Jézus: A férfinak
magash a hivatása, mint csupán
a szerelemnek élni! Én szeretlek — — —

Rachel: Távozz, — a hecstelent öleld, akít
megcsókolól nyilvánosan — (Zokog.)
A bűnös asszonyt, a parázna szépet —
eredj a karjai közé — — — eredj!

Jézus: (Kékléve vonja.) Sirásod a bocsánat jele,
boldog vagy: könnyezel. Szerelmesem,
hidd el, egyetlen önöm igaz: a
könnyezés. Leány, sírd ki magad — — —

De költői kigondolás és drámai alkotás
szempontjából legértékesebb a Pilátus felesége-
nek egyszerű, néhány mondatba tömörített s
pompásan sikerült jellemzése. Ez a kacér, fe-
lülletes, érdekes asszony az önk asszonyság tö-
kéletes kifejezője. Deborah és Judás szerelme
már nem egészen új hangu, de merész fordulatokban bővelkedő. Az epizódalokok s főleg a
tömeg jellemzése is eredeti, néhol megkapós
s mindvégig intellektuális művészetre vall.

A «Jézus»-misztérium — a szerző elneve-
zése szerint — három játékra oszlik. Minden
játék eleven, lüktető bibliai kép, színszerű és
hatásos befejezéssel. Bár Voith György direkte
nem a szinpadra szánta munkáját, mégis nagy
sikerü lenne művészi előadásban megérzékítve.
Főleg a Magdolnával való találkozás és az
utolsó vacsora (amely olyan hangulatu, mint a
Leonardo da Vinci hires festménye) váltanak
ki mély megindulást a megértők lelkéből.

A misztérium nyelve — bár szerintem kissé
tulságos híven ragaszkodik az evangéliumi sza-
vaihoz — mindvégig költői, zengzetesen és
tösgyökeresen magyar, néhol finoman artzisti-
kus. Eppen azt szerettem volna, ha inkább vé-
gig primitív lett volna, olyan egyszerű és em-

beri, mint a misztérium hőse, Jézus. De ebben a tekintetben Wilde Saloméja is méltó példa. Néla is modern hangok vegyülnek a primitív bibliai stílusba.

Egészen véve értékes, irodalmi szenzáció a fiatal debreczeni író drámai alkotása, amelyre Debreczen városa jogosan büszke lehet.

A «Jézus» a debreczeni városi nyomda előkelő kiállításában jelent meg.

Gara Ákos.

Színház.

1912. december 10-én, kedden, B) bérletben:
ASSZONYRÁLÓ.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Raffainé — Halasiné S. Etel.
Tilda, a leánya — Borbély Lili.
Maros Béla, órnagy — Kassay Károly.
Camilló unokaöccse — Falussy István.
Mary White — Zilahyné S. Vilma.
Donogán báró, istállótulajdonos — Szabó Gy.
Sötérrné — O. Erdélyi Margit.

Heti műsor:

Szerdén: Farkas, játék. Ujdonság. C) béri.
Csütörtökön: Farkas, játék. A) bérlet.
Pénteken: Farkas, játék. B) bérlet.
Szombaton: Éva, operett. Ujdonság. Bérletsszünet.

Vasárnap délután: Én vagyok a néni, dohózat. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletsszünet. — Este: Éva, operett. Kis bérlet.

SZÍNHÁZI HIREK.

A Farkas. Molnár Ferencz nagyhírű színházi játék, mely a Magyar-színháznak állandó műsordarabja, holnap, szerdén kerül bemutatásra. Az előadás iránt nálunk is rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik, úgy hogy a premiert zsu fölt ház fogja végig nézni. Halasi Mariska — kit a közönség oly hamar kedvencévé avatott — egy fényes alakítással fogja gazdagítani műsorát; Pető Pál, kinek ez lesz az első alkalma, hogy igazi tehetségéről tanúságot tegyen, szintén elsőrangú alakítást fog bemutatni. Kivülök Lajthaynak lesz kitűnő szerepe. Különbön is Molnár darabjában minden kis szerep elsőrangú. A többi szerepek H. Serfőzi Etel, Utí Gizella, Farkas Pál, Bérczi Ernő, Szászhalmy György kezeiben vannak.

Éva premierje szombaton, 14-én lesz megtartva bérletsszünetben. Az operett-ujdonságban Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, M. Torda; Erzi, Falussy István, Kassay Károly, Székely Gyula, Szabó Gyula, Máthé Gyula, L. Farkas Pál vesznek részt. A táncokat Perczel Karola tanította be. Az operettet Kassay rendezte, Mártonfalvy pedig vezényli.

Modern és a legjobb VILLAMOS berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

HIREK.

Hideg van.

Lassu óvatossággal lopózik be közeink a tél. Már előre küldte szállásmesterét, a mindent elhomályosító szürkéséget, a vastag, fojtó ködöt, hogy annak leple alatt biztosan, kérlelhetetlen szigorúsággal hódítsa meg magának az elárvult, a végkimerülés eszméletlen perceit élő őszt. Fehéren őrjökök a fák. Epen mint almavirágzás idején. Milgen raversz a tél. Azért szórja zuzvirágait, hogy szebben, csillogóbban tűnjön fel előttünk. Hogy örüljön a lelkünk a bevonulásán. Hogy léssunk örömet, amelyek várakoznak ránk. — Disznótoros esték, csillogó báltermek, kacajok korecsolyázás stb. Vagy ha talán aggódunk is egy kicsit, a téllal együttjáró nagy kiadásokra, a szegénységünkre gondolva, de annyi bizonyos, hogy azért tudunk örülni is. S olyan jól esik a legkisebb öröm is. Mi legalább örülünk is. Vannak, akik csak félnek. Akiknek a lelkébe hasít a tél közleledése. Akiknek a szívét keselyű-karmokkal marcangolja a gond. A tél fehér egyenruhában csillogó hadserege mögött ott van az áldozatok, a rongyosok, a senkik szomorú, jajjos, fekete tömege. Mi lesz ezekkel, ha nem lesz falat kenyérré válójuk? A felelet: megtelek a börtönök, megtelek a sírok... Ugye értjük mindnyájan? Hiszenem kell ezt magyarázni!... S mi csak tovább fogunk a jótékony névben ünnepelni, mulatozni. Oh csak úgy dühöng majd bennünk a szeretet! S nésnap olvasni fogjuk a törvénytörési tárgyalásokat, a megtagadásokat, s a kétségbeesettek halniakarásait. Így volt ez tegnap is, így van ma s egyelőre így lesz holnap. Vajjon meddig lesz így?? Ha nem volnék utópisztikus idealista, azt kellene mondanom: a világ végezetéig... (f. k.)

Presbyteriumi gyűlés. Vasárnap délelőtt gyűlést tartott a ref. egyház presbyteriuma Diószöfi József lelkész-elnök és Kovács József főgondnok elnöklésével. Tudomásul vették, hogy az esperes megerősítette Horkay Margit tanítónő megválasztását és elhatározták a meghívását. Az egyházi tisztviselők választását december 29-ére tűzték ki. Elrendelték az egyház által tett 100.000 koronás alapítvány öt százalékos kamatainak folyóvátételét. Megszavazták Sass Béla és Tóth Károly főiskolai tanárok az egyháztól esedékes fizetési részleteinek folyósítását. Tudomásul vették a Sziv-utcai óvoda városi kezelésébe való vételét. Kőrösi Jánosné Nagy Julianna az egyháznak tett hagyományait köszönettel elfogadták. A harangozók a nehézségi viszonyokra tekintettel fizetési pótlékot kérnek. Kérelmüket elutasították. Több kisebb ügyet intéztek még el, mely után az ülés véget ért.

Jogász tea-estély. A debreczeni joghallgatók december 12-én este fél 8 órakor a Royal-szálloda disztermében műsorral és tánc-cál egybekötött «Jogász tea-estélyt» rendeznek. Tudós Kata urleány és Kovássy Miklós joghallgató vig jelenetet, Tóth Gyula joghallgató vig monológot, Liszt Nandin urleány és Fráter Sándor jogász-elnök pedig egy dialógot adnak elő. Műsor után tea, utána tánc. A teát körülbelül ötven hájos urleány fogja felszolgálni. Belépő-jegy tea-szelvénygel együtt 3 korona. Tea-jegyik ülő: 1 korona.

Hajdúvármegye a múlt hóban. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt a főispán elnöklése alatt ülést tartott. Az ajsópán jelentése szerint az Amerikába való kivándorlás ismét nagy mérveket ölt. 22-en kértek ideszóló utlevelet. A főorvos jelentése szerint november hóban az egészségügyi viszonyok kedvezőek voltak a vármegyében. Ellenben a pénzügyigazgató jelentése már nem ilyen kedvező. A múlt hóban jóval kevesebb adót nyertek, mint a múlt év ugyanezen szakában. A többi reterenseknek nem volt számottevő észrevételük, egyedül a gazdasági felügyelő számolt be a türethetetlenül rossz gazdasági állapotokról.

Anyakönyvi hír. Ma lapunk zártáig nem jelentettek halálozást az anyakönyvi hivatalnak. Az ezidei halálozások száma nem igen fogja elérni a 2000-et.

A titokzatos lépcsőházi tolvaj. R. Gy. Piac-utca 32. szám alatti lakos panaszt tett ma délelőtt a rendőrségen, hogy a lépcsőházából már két hónap óta állandóan lopkodja valaki az ott hagyott féskosarakat, fizekakat, futószőnyegeket. Ma azten irányt változtatott a nyugodtan működő tolvaj, mert a ketrecéből ráadásul egy csirkéjét is ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos lépcsőházi tolvaj kézrekerítésére.

A zsbivásár áthelyezése. A Dmke. internátus építkezése folytán a zsbivásárt a régi Dobozi-temető előtti Bocskay-térről a Dobozi-utca folytatásaként a Rakovszky-utca 24—38. számú házak háta mögött elterülő térre, a Cegléd-utcai temető mellé helyezték át.

Öngyilkos iparos segéd. Eszes János 18 éves iparossegéd tegnap délután a Nyilas-telep, Márton Kálmán-utca 42. szám alatti lakásán revolverrel hasba lötte magát. A mentők a közkörházba szállították. Tettének oka szerelmi bánat. Állapota aggasztó, de nem reménytelen.

Lába kelt a brácsának. Ma délelőtt szomorú arccal állított be a rendőrségre P. F. zenész — ki a Homokkert-utca 28. szám lakik — és elpanaszolta, hogy valami enyveskező alak vasárnap este 8—9 óra között a «Bika» szálloda diszterméből 200 koronát érő brácsáját tokkal együtt ellopta. A rendőrség a nyomozást megindította.

Libapecsénye kellett valakinek. A hideg téli idő beálltával egyre szaporodnak a libatolvajok. A jó ropogásra sült libapecsénye nagy csábítóval bír és az ingyenc tolvaj urak mával másképp nem tudják hozzájutni, házt szepen elemelik a más libáját. Ma is panaszt tett V. L.-né. Perczes-utca 3. szám alatti lakos, hogy ismeretlen tettes tegnap este fél 7 órájában a záratlanul tartott fészkamréjából két húzott libáját 13 korona értékben ellopta.

Elveszett milliók. Az ország egyik legnagyobb cipőgyára: a Moskovits-féle gyár súlyos válságba került. A Nagyváradon tegnap lefolyt rendkívüli közgyűlésen bejelentették, hogy 3 millió alapítke négyötödresze elveszett. A közgyűlés viharos lefolyásu volt. Az igazgatóság jelentése konstataja, hogy a bukás oka a vállalat immobilizálása és az éru-készletlen mutatkoz óóriási veszteség. A gyár 30 főket állított fel, de a forgalom még sem enelkedett. A veszteség 2,384.925 korona. Vi-haros jelenetek után a közgyűlés elhatározta, hogy a régi részvényeket 20 százalékra le-bélyégek és egy millió korona elsőbbségi részvényt bocsátanak ki (2000 drb. 500 koronás részvényt), a céget pedig «Hungaria cipőgyár részvénytársaságra» változtatják át. — Együttal új igazgatóságot választottak, melyből Moskovits Farkas és Simon kmaradtak.

— Szerencsétlenül járt öregasszony. Nyíregyházáról jelenti tudósítónk: Greszni Jánosné 60 éves öregasszony amint az utcán ballagott, elcsúszott oly szerencsétlenül, hogy mindkét karját eltörte. A szerencsétlen öreg napszámosasszonyt ma délelőtt a debreczeni közpórházba szállították, ahol ápolás alá vették.

Okvetlen hallgassa meg! A Nemzeti Kávéházban, a vasuti állomással szemben külföldön sikert aratott Matyók Péter, tamburcsinzenekara hat magyar énekes és táncosnő közreműködése mellett ma és minden este hangversenyeznek. Belépti díj nincs.

— Egy szalontai költő munkája a királynál. Ebben a zavaros, prózai világban egy szalontai gazdaember, a népegyszerű, sőt leg-egyszerűbb fia kinek a pap által a Varga Sándor név adatott, versírásra adta magát. A Toldy zseniális költőjének akácos falujában nem is olyan nagy csoda ez, hiszen az Arany János poézisének szent egyszerűsége még most is bibliai ígéretyként hat a nép lelkére. Valószínű, hogy Varga Sándor is sokat olvasta a szalontai költő-király műveit és lelke erősen rezonált a délibábok paraszti meséire. És ő is írni kezdett verseket, apró rimes sorokat és ki is nyomatta azokat. Azután, hogy felsőbb helyen is tudomást vegyenek az ő poéta munkásságáról, három kötetet moaré-vészonba köttetett és felküldte azokat a királynak. A kabinetiroda ma az alispán útján értesítette Varga Sándor gazdát, hogy mivel a hivatalos ut mellőzésével terjesztette be könyveit s azok tartalma egyébként sem alkalmas arra, hogy a királynak bemutatassák, teljes elismerés mellett visszaküldjék neki a könyveket. Varga Sándor nagy szomorúan vette vissza könyveit, pedig azok még a király könyvtárába is beillenének.

— A Teozófia decemberi számában C. W. Leadbeater a kiváló angol teozófia író és oklulista a táplálkozásnak az ember szellemi fejlődésével összefüggő szoros kapcsolatáról értekezik. Rámutat a növényi táplálkozás nagy előnyére higiénikus, morális és spirituális szempontból. Meglepőek A. Besant fejtegetései Naprendszerünkről. Szerinte földünk egy nagy fejlődési láncnak csupán egyik, alig elvolvált szeme. E fejlődésben a Mars és Mercur közvetlen, de haladottabb társai. Költői szépségekkel teli Aletheia misztikus elbeszélése, amelynek címe: Reinkarnáció. Legközelebbi számaival a Teozófia új előfizetést nyit. Előfizetés egy évre 6 kor., félévre 3 kor. Kívánatra mutatványszámot mindenkinek szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Fejenczék-tere 4.

— A legszebb karácsonyi ajándék tudvalevőleg egy értékes könyv vagy folyóirat. — Ezen elv alapján a Kultura kiadóhivatala minden könyvkereskedésben díszes jegyeket helyeztet el. Mindenki, aki valakit «Kultura» előfizetéssel akar karácsonyra meglepni, egy ilyen jegyet vesz. Ezen jegyet a könyvkereskedő a megadott névre kiállítja, melyet aztán az ajándékozó az elképzelhető legszebb ajándékképpen, a karácsonyfa alá helyezhet. Ilyen utalványok az összes helybeli könyvkereskedőknél kaphatók.

NYILT-TÉR Serravalló

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hyegenikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérezegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

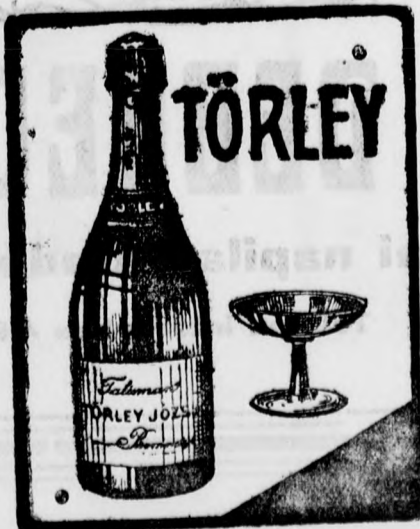
7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító

Triest-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

A háborus párt győzött.

Bécsből jelentik. Lovag Auffenberg Móric gyalogsági tábornok, hadügyminiszter benyújtotta lemondását, amit a király már el is fogadott. Utódjául Lovag Krobotin Sándor tábornagyot a hadügyminiszterium első osztályfőnökét nevezik ki. A visszalépés, mint híre jár, nem politikai okokra vezendő vissza, hanem személyi ügyről van szó. Lovag Auffenberget hadsereg-felügyelővé fogják kinevezni.

Vilmos császár.

Budapestről jelentik. Berlinből táviratozzák. Vilmos császár tegnap este beszélgetés közben ezt mondta:

— Nem értem, hogy miért félnek annyira a háborútól, amikor az újabb háborus bonyodalom veszedelme véglegesen megszűnt.

Béketárgyalások.

Budapestről jelentik. Belgrádból táviratozzák, hogy a bolgár békedelegátusok holnap a szerbekkel együtt Londonba utaznak. A szerb delegátusok tegnap és ma hosszan tanácskoztak a kormánnyal a szerb követelések minimumáról és a meghódított területeknek a győzedelmes államok között való fölosztásáról.

Apró riportok.

A debreczeni élet meséi.

Az előkelő cipőkereskedésbe egy hölgy libeg be piörözösen, selymesen és így szól:

— Kérek egy pár selyemcipőt.
— Milyen számot parancsol? — kérdezi az új segéd.

— Harmincötöst!
— Méltóztassék megengedni, hogy mértéket vegyek a lábáról.

— De hiszen megmondottam, hogy harmincötöst adjon.
— Bocsánatot kérek, de háromféle harmincötös cipőnk van; harmincötös a harmincötös lábra, harmincötös a harminchatos lábra és harmincötös a harminchetes lábra.

A járásbírósnál tárgyaltak egy ugynevezett «csirke-pórt». A vádlott egy kofaasszony volt, akit valami kihágásért érzékeny pénzbírságra ítéltek.

— Van még valami mondani valójára? — kérdezte a bíró.

A terhelt, aki az egész tárgyalás alatt ugynevezett úri stílusban akart beszélni, azt felelte:

— De igen. Arra kérem mindezenáltal a tekintetes bíróságot, hogy az ítéletet szemközt, méltóztassanak engem büntetlen előletem folytán más állapotba helyezni.

— Micsoda? — rivalt rá a bíró rémülten.

A kofa megadta a magyarzatot:

— Vagyis felebbezek.

Az egész hallgatóságnak kö esett le a szívéből.

CSARNOK

A fiu.

Regény.

(17.)

— Ugyan ne vétkezzék, kisasszony! A mit ön ma tett, az ég áldja érte, csupa jó cselekedet volt. Felírják ezt önnek a mennyországban. Ha itt valaki bűnös, úgy az bizonyára én vagyok, ki önnek egyedüli szabad napját, a vasárnapot, megrontottam.

— Ne vitatkozzunk ezen. Ha csakugyan belyesen cselekedtem, úgy mondhatom, örömmre szolgált, s ha ma igazán az erény útján haladok, legkevésbé sem találom, hogy ez az ut oly görgyös és nehéz lenne, mint a minőnek monják.

— Szomorú is lenne, ha a szigorú moralistáknak igaza volna, hogy a jó cselekedeteknek mindig kellemetlenségekkel és mindenféle nehéz áldozatokkal kellene egybekötve lenniök.

— Nem úgy van, tábornok ur, maradjunk meg a mi ezetünkél. Ön jó cselekedeteknek mondja azt, hogy gondoskodtam erről a szegény kis féregről, a kiről — ha nincs kifogása — erőmhöz mérten ezután is fogok gondoskodni. Jó. Hátha azonban ugyanez a feladat egészen más viszonyok között jutott volna számomra? Tegyük fel, hogy ön nem az a szeretetreméltó, jó ember, a ki, hanem valami csuf, házsártos ember, a kit még megközelíteni is áldozat. Nekem kötelességemet — mert a mit tettem, az kötelesség volt — akkor is teljesítenem kellett volna és ez esetben a erény útja nagyon görgyös lett volna.

A tábornok meglepődéssel hallgatá e beszédet. Neki e percben legkevésbé sem volt szándéka az erény fogáról és az erény útjának minőségéről vitatkozni; sőt inkább elhatározott szándéka volt a beszédet más tételre vinni, oly tételre, a melyre saját szíve vágyott. Elhatározta — bár elhatározásának merészsége megijesztette magamagát is — hogy az eszmecserének ő fogja megadni az irányt. Bizonyos felsőbbiséget akart magának biztosítani, hogy mint az idősebb és tapasztaltabb fél, fiatal barátját vezérelhesse és lehetőleg észrevétlenül bevezesse saját gondolatainak, saját vágyainak körébe; oda igyekezett, hogy az egyszerre és észrevétlenül az elhatározó pontra jusson.

— Szavaiból — kezdé beszédét — első sorban azt veszem ki, hogy én tulajdonképpen mégsem vagyok „csuf, házsártos“ ember. Ez bár nem sok, de mégis valami és örömmre szolgál. Ha ön így folytatja, attól félek, még hiu leszek.

— A félelem fölösleges; Ön már is az.

— Ah!

— Különbben ártatlan szavaimat másképp értelmezte volna.

A tábornok meg volt verve. Belátta, hogy így nem ér cél, belátta, hogy ily módon csupán neveltségessé teszi magát, és elhatározta, hogy őszintén és becsületesen igyekezik a kitűzött cél felé.

— Ön igaztalan irányomban, Mari kisasszony, ha hiusággal vádol. Hiszen a hiuságot hamar kilehetne elégiteni, és ha ön csak e célból a leghizelgőbb dolgokat mondana is szemembe, szívemet még sem elégit ki. Én mást akarok. Őszintén megvallom, én meg akarnám tudni, vajjon remélhetem e, hogy ön valaha rokonszenvezni fog velem.

Folytatás.

A szerkesztésért felelős Voith György.

UJ DEBRECZEN

December 15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerkezzenek minél több uj előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjesztésük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re előfizet, 8 napig ingyen kapja a lapot, akipeedig tiz előfizetőt gyűjt, annak ingyen küldjük.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó áruk.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

Készít a legrövidebb idő alatt és legjutányosabb árban mindenféle nyomtatványt.

NÉVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Báli meghívók olismert legjutányosabb árban.

„UJ DEBRECZEN“

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Ludaser János

női, pipere csipke
és rövidáru üzlete
(Városház épület)

Szalag, csipke, kezttyü, ritikül, arafátyon
harisnya és
párisi ujdonságokban.

Uj! 1912 év szenzációja! Uj!
D. R. G. M. No. 526081.

Uj évi viccz-kártyák

még eddig nem létezett dolgok, minden kártya
egy ujdonság! Felülmúlhatatlan humoros és
szenzációs, minden legkisebb küldemény is
jól szortirozva, minden kártya borítékban.

Mi vagyunk az egyedüritők!
Képviselek minden vidékről felvételnek.
75 fillér beküldése mellett 10 eredeti minta
25 drb 1— kor.
50 drb 1-75 kor. **Habighorst & Co.**
100 drb 3— kor. **Bochum 1. W. postafiók 49.**
Utánvételt 40 fillérrel több.
Fizetés gyanánt levélbélyegeket is elfogad.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 kész-
pénz nyeresémet tartalmaz. 625,000 korona összértékben

A főnyeremény **200.000** korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-
lamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó-, posta-,
távirda- és vasuti hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók.
Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen
küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

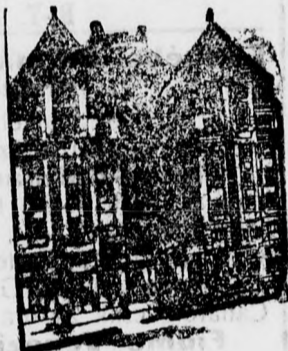
**∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik
bank és váltóüzlete az összes
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. bankügyletekkel
TELEFON 416. szám.**

Grand HOTEL ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest,

III. Szigmond-utca 38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen ujonnan épült
hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett **250 szobával.** Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-
meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tár-
salgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.
Panniórendszer is. Kereskedelmi utasok és fürdőzőknek igen alkalmas.
Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak.
Uj és női fodrász a házban.

A vonatokhoz saját autojáratok.
Szives pártfogást kér **Pallai Miksa,**
igazgató tulajdonos.

Első óragyár HANS KONRAD.

Cs. és kir. udv. szállító Brux No. 2135.
(Csehország) csakis megbízható órákat
küld 3 évi írásbeli jótállás mellett Roskopf
rendszerü patent óra nickel-lánccal, füg-
geléssel és bőrtokkal **K 4-20** Svájci ere-
deti Roskopf rendszerü patent óra **K 5**
Regisztrált „Adler“ Roskopf nikkel anker
remontoir óra **K 7.** Nikkel remontoir óra
„Fantasie“ **K 7-50** Ezüst remontoir óra
„Gloria mű“ nyitott **K 8-40** Ugyanaz kettős
fedéllel **K 12-50**

Verseny-, ébresztő- és faliórák.

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai
rendszer szerint, minden fekvésben
jár, pontosan szabályozva és repa-
szálva darabonként **K 2-90** 3 dr.
K 8 éjjel világító számlappal **K 3-30.**
3 drb. K 9. Dupla harang ébresztő
K 3-80 éjjel világító **K 4-20** Konyha-
óra (gömbölyű) **K 3-20** Kakuk óra
K 7-50, 8-50 és feljebb. Toronyharang
ébresztő **K 7-80** éjjelvilágító **K 8-40**
Ingaóra **K 8-50 — 10-8** és feljebb.
Nincs riziko kicserélés megengedve
vagy pénz vissza. Szétküldés köz-
vetlen magánosoknak utánvétellel.

vagy előzetes fizetés mellett. Főkatalógus 400 ábrával kérésre
mindenkiékné ingyen és bérmentve.

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicserélés megengedve, vagy
pénz vissza

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-
görcsér-harcsnyák, egyenestartók, testegyenszeti, gépek,
műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas fel-
szerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízha-
több minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégnél
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szer-
hetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét hi-
vatalra bérmentve tekintés mellett azonnal koldjók.

Alapított
1856.
Telefon 998.

"U.K." TEAS

AZ UNITED KINGDOM
TEA COMPY LONDON
A VILAG
LEGJOBB
TEAI!

Főraktár:
OSANAKI JÓZSEF cégnél.

2512.
1912. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1912. V. 3832/1 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint özv. Bakóczy Andrásné részére 151 kor. 68 fill. perkölttség erejéig 1912. évi szept. hó 6-án bíróság felülfoglalt és 2082 koronára becsült butorok és egyébektől álló ingóságok 1912. évi december hó 11-én délután 11 órakor kezdetét vevő és Debreczenben Árpád-tér 30 sz. a. s folytatólag a Nagycserén alperes bérelt tanyáján megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek elrendeltek.

Debreczen, 1912. évi nov. hó 22-én.

Oláh Géza
bírói kiküldött.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca telnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hűtőfülkékkel, kütinó étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 2-50, 2 óra kor. 4-80, 5 óra kor. 11-30. Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 1-25.

Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 57-862.

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szükség van vászon, az a trió, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz el dva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára baromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debreczen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközöltenek.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatásúak a legnehezebb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOULULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítók törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen „minta-fájdalomcsillapító bedörzsöléses” köszvény, csusz és a meg-hülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legtöbbször, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész, os. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9

Vidéki megrendelések naponta poste-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Nagy Karácsonyi fehérnemű

vásár már kezdetét vette.

Ritka alkalom fehérnemű kolengye és egyes fehérneműek olcsó beszerzésére.

Model fehérneműek: Ing szoknya, köntös és ágynemű fél árban.

Női ing, madapolam anyagból kézi hurkolással karácsonyi ára K 2-50

Női ing, madapolam anyagból kézi hurkolás és gazdag himzéssel karácsonyi ár K 3-30

Hálóköntös és nadrág madapolam anyagból karácsonyi ára K 2-20

Ajour kávékészlet fehér és színes alapokban karácsonyi ára K 4-50

Teázó készlet, nehéz damaszt ajour felszegéssel karácsonyi ára K 9-50

Törülköző, damaszt, tiszta vászon 6 drb karácsonyi ára K 4-35

Férfi zsebkendő tiszta vászon színes széllel 6 drb karácsonyi ára K 2-75

Női zsebkendő, fehér vászon ajour szegéllyel 6 drb igen előnyös karácsonyi ára K 3-20

Női zsebkendő, fehér batizt ajour szegéllyel színes széllel 6 drb karácsonyi ára K 1-25

Gyermek zsebkendő fehér, színes széllel 6 drb karácsonyi ára K 1-25

Szobalány kötény fehér chifonból uj forma karácsonyi ára K 1-50

Szobalány kötény fehér chifonból mellet karácsonyi ára K 2-30

Teakötény csinos kivitelben karácsonyi ára K —76

Női ingvászon, igen előnyös 1 vég 15 m. 6 ingre karácsonyi ára K 9-—

Vászon és batizt nőitngek, férfi és női zsebkendők, egyes asztaloműek és kávé-készletek rendkívül jutányos árban!

Bosznay J.

és Társa

vászon és fehérnemű áruházában

Debreczen,

Kossuth-utca 5. sz.